

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

♦ POLITIKAI NAPILAP ♦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÖNÖVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Macedoniában nincs szabad angol és francia

A bolgárok elfoglalták Dojrant és Gevghelit — Két angol hadosztály elpusztult a döntő harcokban — Korita és Ipek vidékén 1900 szerbet elfogtunk és 12 ágyut zsákmányoltunk — A dél-tiroli fronton új harcok kezdődtek

„Macedoniai földön már egyetlen szabadon levő angol vagy francia sem található többé.” A német nagyvezérkar ezekkel a szavakkal jelenti a világnak az angol-francia expedíciós sereg katasztrofális vereségét. Az entente balkáni akciója, amelynek Szerbia megsegítése és megmentése lett volna a feladata, véres, veszteségteljes kudarcra, csufos letöréssel, teljes összeomlással végződött. A tegnapi nap harcai, melyeket a Vardar mentén és Strumicától délre vívtak a bolgárok az angolokkal és a franciákkal, azzal az eredménnyel végződtek, hogy a bolgárok elfoglalták Dojrant és Gevghelit, a szerb-görög határon fekvő utolsó két várost, amelyen túl már Görögország kezdődik. Todorow tábornok bolgár hadserege elől ide vonult vissza az angolok és a franciák, helyesebben: ide menekültek az entente expedíciós seregének roncsai, mert az angol és a francia főerők elvérezték a Vardar és a Kozlu-dere partján, vagy a hadifogságban kerestek menedéket a szerencsétlenségbe hajszolt francia és angol katonák. Az utolsó csaták rettenetes módon véresek lehettek. A német hivatalos jelentés két angol hadosztály pusztulásáról tesz említést, a franciák pedig egy magánjelentés szerint tizen-négy ezredet veszítettek, vagyis közel két hadtestet.

Október 6-án vette kezdetét Szerbia elleni hadjáratunk, amelybe a bolgár hadsereg egy héttel később avatkozott be. A központi hatalmak és bolgár szövetségeseink seregei hatvanhat nap alatt teljesen letörölték Szerbiát a térképről, a királygyilkosok országának utolsó talpalatnyi területét is meghódították és Franciaországnak és Angliának presztízsére halálos csapást mértek. E közben Kövess tábornok hadserege a másik szerb országnak a testéből is lenyesett jókora darabot. Montenegroi offenzívánk tovább halad előre s a Korita—Rozaj—Ipek vonaltól nyugati irányban folytatjuk a menekülő szerbek és montenegroiak üldözését. E harcok során ismét 1900 hadifogoly és 12 ágyú jutott kezünkre.

Az orosz hadszíntéren csak járőrök összeliüközésében merül ki a harci tevékenység.

A francia fronton még ennyi sem történik. Ott csak a front mögött jó nagy távolságból a párisi sajtó hasábjairól lőnek ki egy-két nyilat a németek felé. Az olaszok ellenben szorgalmasan kísérleteznek hol egyik, hol másik fronton, mindenütt egyformán eredménytelenül. Ezuttal a dél-tiroli arcvonal van soron, ahol az olasz tüzésérség több szakaszon lövi állásainkat, nyilván újabb támadás bevezetéséül.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, december 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a dékeleti hadszíntérről:

Északkeleti Montenegróban az üldöző harcok tovább folynak.

Koritánál 800 foglyot szállítottunk be. — Ipeknél újabb 12 szerb ágyut zsákmányoltunk.

Repülünk a Beranénál levő táborra sikeresen dobtak bombákat.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A helyzet lényegében nem változott.

Kövess tábornok hadseregénél tegnap több mint 900 foglyot szállítottak be. Ipeknél 12 modern ágyut zsákmányoltunk, amelyeket a szerbek ott elástak. Arcvonalunk mögött az utóbbi napokban több mint 1000 szétugrasztott szerbet fogtunk el.

Macedoniában Todorow tábornok hadserege elfoglalta Dojran és Gevgheli helységeket. Macedoniai földön már egyetlen szabadon levő angol vagy francia sem található többé. Ezen harcokban közel két angol hadosztály pusztult el.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A döntő csata a Dojran—Gevgheli vonalon

Szófia, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) A Gevghelinél és Dojranál vívott döntő csatában 150—160,000 angol és francia katona harcolt a bolgárokkal szemben, akiknek soraiban német, magyar és osztrák csapatok is voltak.

Rotterdam, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Az angol hadügyminiszterium jelentést tesz közzé, melyben közli, hogy az angoloknak sikerült visszavonulniok a Dojran-tól nyugatra a Vardar-völgyig húzódó állásokba. Az angolok beismerik, hogy 8 ágyut és 1500 embert veszítettek.

Lugano, december 13. A Corriere della Sera tudósítója jelenti Szalonikiból: Az angol és francia csapatok a bolgárok üldözése elől kénytelenek folytatni a visszavonulást. Az angoloknak december 10-én Kosturionál és Dojrannál 15 ezer emberük volt. Az entente-csapatok husz kilométerre állottak légvonalban a görög határtól.

Tizennégy francia ezred elveszett

Köln, december 13. A Kölnische Zeitungnak jelenti Szófiából: A Vardar nyugati partján a bolgárok jobb szárnyukkal a franciák mögé kerültek, akik ennek folytán katasztrofális veszteségeket szenvedtek. Hir szerint a francia hadsereg tizennégy ezredet veszített el. A harcok rendkívül hevesek voltak egyes pontokon, másutt gyorsan vissza kellett vonulniok a franciáknak s fel kellett adniok azokat az erődítéseket, melyeken heteken át dolgoztak.

Folytatják a balkáni akciót

Rotterdam, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente haditanácsa tegnap elhatározta, hogy a balkáni offenzívát később nagy erővel megismétli.

Amsterdam, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) A görögöknek az az elhatározása, hogy a bolgárok elől, ha az entente-csapatokat görög földre üldözik, az összeütközés elkerülése végett kitérnek, entente-körökben szenzációs hatást keltett.

URANIA

Ma utoljára!

ERNA MORENA-FILM

Ajtó mögött (Die Spur des Ersten)

A rojtos kesztyű (A főszerepben: Erna Morena.)

Mexikói göte

Jegesmedve vadászata

Háborús híradó.

Előadások kezdete 5 és 7 órakor

APOLLO

Ma, kedden

2 slager bemutató!

Schickkraut-film

Stemil (Náthán)

Keresd az asszonyt

életkép 4 felvonásban.

3 felvonásban.

3 felvonásban.

3 felvonásban.

3 felvonásban.

3 felvonásban.

Az angolok aggodalmát a levantei helyzet miatt

Amsterdam, december 13. A Daily Telegraph a következőket írja vezércikkében az ententeről és a Levantéről:

Angliának aggodnia kell a levantei hadszíntéri helyzet miatt, amely nagyon veszedelmes, sőt némely tekintetben igen komoly. A német birodalmi kancellár dicsekvő hangja a központi hatalmaknak a Balkánon elért katonai és diplomáciai sikerei folytán teljesen jogosult. — Angliának ezt el kell ismernie, mert ez volna az első lépés az eddigi vereségek jóvátételére. A lap ezután felsorolja a központi hatalmak és szövetségeseik eddigi sikereit és ezeket mondja:

A központi hatalmak a görög politikának is urai annyiban, amennyiben a görög kormány makacsul vonakodik teljesíteni az entente néhány fontos követelését. — A balkáni hadjáratot vagy rögtön abban kell hagyni, vagy erőteljesen tovább folytatni. Kívánatos volna Görögországot megnyernünk szövetségessül. Az athéni kormánnyal meg kell értetni: Aki nincs Angliával, az az entente ellen van.

Entente-jelentések Görögország engedékenységről

Amsterdam, december 13. A Telegraaf jelenti Párisból: Az entente erőyes föllépése Athénben megtörte a görög ellenállást. A görög kormány jóakaratu magatartásának első bizonyítéka, hogy a görög csapatokat visszavonják Szalonikiból, ahol akadályozták a francia s az angol csapatok szabad mozgását.

Amsterdam, december 13. A Havas-ügynökség jelentése szerint a görög kormány részben teljesítette az entente kívánságait. A görög csapatok egy részét legközelebb eltávolítják Szalonikiból és a várost az angol és a francia csapatok fogják védeni. A többi függő kérdést néhány napon belül az ententera kedvezően fogják megoldani.

Tüntetés Venizelos ellen

Szaloniki, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni Odeon-színházban egy darabban megemlítették Venizelos nevét, ami nagy tüntetésre adott okot. A hallgatóság közül sokan felállottak és ezt kiáltották:

- Le Venizeloszal!
- Vesszen az áruló!

A rendet csak nagysokára lehetett helyreállítani.

Elsüllyedt angol hadihajók

Athén, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Mytilene szigeténél két angol segédcirkáló aknába ütközött és legénységével együtt elsüllyedt.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, december 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Nincs különösebb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoporthja: Különböző helyeken előretolt őrcsapatok és az ellenséges felderítő osztagok között kisebb ütközetek voltak. Ez alkalommal sikerült az oroszoknak egy gyenge német őrsöt hatalmukba keríteni.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporthja: Az oroszoknak wulkai állásunk (a Wigonowskoje-tótól délre) ellen intézett hiábavaló támadása alkalmával szenvedett véres vesztesége és foglyainak száma mintegy 100 főre tehető.

Linsingen tábornok hadcsoporthja: Semmi újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Harc az utolsó orosz katonáig

Berlin, december 13. A varsói Goniec Wiczarny című újság december 3-iki számában fejtegeti, hogy az entente-hatalmak miniszterei legujabban ezzel a jelszóval lépnek közvéleményük elé: „A kimerülés háborúja.” Ha a központi hatalmakat nem lehet legyőzni fegyverrel, sikerülni fog legyőzni őket az éhséggel és a kimerüléssel. Hogy ez az új jelszó föl fogja-e élni az entente táborában a reményt és a háborus lelkesedést, az kétséges, mert a korábbi hencgeések, melyek a központi hatalmak letiprását hangoztatták, egy negatív eredmény ígérgetésével való siralmas kérkedéssé zsugorodott és ha az angolok valaha komolyan vették államférfiaik nagy mondásait és kérkedéseit, úgy most, amikor nyilvánvaló lett előttük, hogy ıme a kimerülés háborúját viselik, érdekes meglepetésben lehet részük. Most egy éve az a Witte grófnak tulajdonított szellemes mondás keríngett Oroszországban, hogy Anglia végig akarja viselni a háborút Németország ellen, egészen — az utolsó orosz katonáig. Ha Anglia tényleg ezen a módon akar urrá lenni Németország fölött, úgy egyszerre két nagy eredményt érne el, amennyiben egyszermind Oroszországot is évtizedekre meggyöngitené és elkerülné az onnan fenyegető veszedelmet. Angliában kétségkívül örülnének Oroszország és Németország teljes kimerülésének, de Pétervárot és Moszkvában egészen más szemmel nézik a dolgot. — Nyilván Franciaország sem akarja, hogy szövetségeseinek dicsőségére és hasznára áldozat legyen.

Az orosz gyárak újraépítése

Frankfurt, december 13 — A Frankfurter Zeitung jelenti: Kormánykörökben tüzetesen tárgyalják azt a kérdést, hogy jövőre hol építsenek gyárakat. Mint a Djen jelenti, a kormány stratégiai és gazdasági okokból elrendelni szándékozik, hogy az összes fémgyárakat kizárólag Moszkva vidékétől keletre legyen szabad létesíteni.

A dorpati egyetem elhelyezése

Frankfurt, december 13. — A Frankfurter Zeitung arról értesül Stockholmból, hogy a dorpati egyetemet a „Ruskoje Slowo” jelentése szerint Permbe helyezik.

„Harc a német kényuralom ellen”

Frankfurt, december 13 — A Frankfurter Zeitung jelenti Stockholmból: A Djen szerint a pétervári rendőr-departementban külön osztályt rendeztek be a „német kényuralom elleni harc” vezetésére.

Az olasz háború

Visszavert olasz támadások a dél-tiroli és a görzi fronton

Budapest, december 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Tirolban az olasz tüzérség tüz alatt tartja a Lardaro körül megerősített területet, valamint Rivánál, Roverettonál és a Col di Lanán levő hadállásainkat.

A Judicariákban az ellenség gyalogsága állásainkhoz közelebbre hatol elő. A völgy keleti oldalán levő hegytetőn támadást intézett állásaink ellen, de visszavertük.

A görzi hídfőnél tüzérségi és aknavető harcok folytak. Az ellenségnek az Oslaviától északra fekvő magaslat ellen megkísérelt támadását hamar kényszerítettük megállításra.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A belga-francia harctér

Berlin, december 13. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Jelentős esemény nem volt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A franciák vesztesége

London, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok jelentései szerint a franciák összes vesztesége november végéig 3,200,000 ember, ezek között 950,000 halott.

Clemenceau győzni akar

Genf, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Clemenceau cikket irt a L'homme enchainéban, amelyben türelmetlenkedik a hadműveletek elakadása miatt. Verekedni és győzni akarunk! — írja cikkében. — Ti pedig, németek, merjetez támadni, ha meg vannak hozzá az eszközeitek!

A 18 éves franciák behívása

Amsterdam, december 13. A francia kamara hozzájárult az 1917-iki évfolyam behívásához, a mely január 3-án történik meg.

URANUS Telefon 3-28.
 Korona Passag.
 KEDD, SZERDA, CSÜTÖRTÖK
 december 14., 15. és 16-án
Európa tragédiája
 a mostani világháború története, 1600 méter mozgófénykép a harctérről és számos színes vetített kép, szövegét írta és felolvassa Király Pál fővárosi író.
 Az előadás keretében be lesz mutatva:
 a Dardanellák Ancona bombázása
 a gorlicei gránátvihar
 a kaukázusi török hadszíntér
 a Bug folyam galliciai hadszíntér
 Szerbia és Montenegró pusztulása.
 Előadások kezdete 6 és 1/2 órakor.

Haldane a béke ellen

Rotterdam, december 13. (Magyar Távirati Iroda.) Az angol lapok jelentései szerint Haldane lord egy előadásában kijelentette, hogy a világbékéről a német vezérekkel nem lehet tárgyalni.

Hajduvármegye novemberben

Az idegen katonaság elvonult és az iskolai előadás megkezdődött — Öt község orvos nélkül

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöke alatt ma délelőtt tartotta rendes havi ülését, amelyen a szakelőadók beszámoltak a vármegye novemberi közviszonyairól.

Rásó István megyei főjegyző előterjesztette az alispáni jelentést. E szerint a vármegye területén elszállított katonaság elvonulóban van és Kabáról, Nádudvarról, Hajduböszörményből, Hajdudorogról, Hajduhadházzról már el is vonult. Még Hajdunánáson, Hajduszoboszlón, Püspökkladányban és Balmazújvároson tartózkodik katonaság. Azokon a helyeken, ahonnan a katonaság elvonult, az iskolai oktatás megkezdődött. Zvartalanul folyik az iskolai oktatás Hajdunánáson és Balmazújvároson is, noha ezekből a városokból még nem távozott el a katonaság. Szünetel az iskolai oktatás Hajduszoboszlón, ahol az összes iskolák el vannak foglalva és hiányos Püspökkladányban, ahol a református iskolák katonai célra le vannak foglalva.

Losonczy Álmós dr. beszámolt a megye novemberi közegészségügyi viszonyairól, amelyek nem rosszabbodtak az előbbi hónap egészségügyi viszonyaihoz képest. A közigazgatási bizottság a tisztí főorvos előterjesztésére a következő sürgőnyt intézte a belügyminiszterhez:

Püspökkladány, Kaba, Földes, Hajduszovát, Tetétlen községek összesen 42,000 főnyi lakossága a községi orvosok katonai szolgálata folytán teljesen orvos nélkül vannak. A lakosság közt ronszó toroklob, vörheny, hasi-hagymáz, hólyagos himlő uralkodik. Püspökkladány, Kaba vasuti leadó állomása kolerás betegeknek. — Orvoshiány miatt a betegek gyógykezelés nélkül vannak, az egészségügyi intézkedések hiányosak, az egészségügy nagyon veszélyeztetett. Dr. Domokos Lajos püspökkladányi, dr. Bagi Gyula kabai, dr. Békési Lajos tetétleni, dr. Weber Gyula földesi községi orvos sürgős szabadságolását mely tisztelettel kérijük. Községi orvosok nélkül az egészségügy és e téreni felelősség lehetetlen.

Vármegyei közigazgatási bizottság.

Surgoth Jenő kir. gazdasági felügyelő jelentette, hogy a vármegye általános gazdasági helyzete bizonytalan, miután csak igen kedvező tavaszi időjárás mellett lehet számítani arra, hogy az őszi kalászosokkal bevetni szokott termőföldterületeknek megmunkálatlanul maradt 37.9 százaléka tavasszal bevethető lesz.

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató kedvező adózásról számolt be jelentésében.

A közigazgatási bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

— A köztisztviselők háborus segélyezése. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az országgyűlési munkapárt ma este értekezletet tartott, amelyen letárgyalták a képviselőházban tárgyalandó törvényjavaslatokat. A közszolgálatban álló alkalmazottak háborus segélyéről szóló javaslat tárgyalása során Teleszky János pénzügyminiszter hozzájárulásával módosítást fogadtak el, mely szerint a városi tisztviselők husz százalékos segélyét az állam fedezze. A segélyezést a munkásbiztosító pénztárak tisztviselőire is kiterjesztik.

SHINHAZ

KEDDEN: Sulamit, keleti opera 4 felvonásban és 6 képen.

A városi fa kitermelése

Három raktár tűzifa — A galyszedőket megrendszabályozzák — A harmadrendű galyfa ára ölenként 5 korona

A városi tanács a mai ülésén ismét foglalkozott a fakitermelés kérdésével. Kondor Kálmán főszámvevő jelentette a tanácsnak, hogy a Nagyerdőben négy raktár már megtelt tűzifával s ezekből három raktár már a közönség rendelkezésére bocsátható. A nagyerdei fakitermelésnél az erdőhivatal harmadrendű botfát is termelt, amelynek árát ölenként 9 koronában szabták meg, azonban ezt az árat magasnak találja a főszámvevő és javasolja a tanácsnak, hogy 5 koronára mérsékelje.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester szóvá tette, hogy hozzá panaszok érkeztek arról, hogy azok, akiknek a városi tanács megengedte a városi erdőben a száraz galyfa szedését, nagy pusztítást visznek végbe a fiatal tölgy és akácfaiban. Ugy hallotta, hogy 10,000 koronára rugó kárt tettek már eddig is a város erdejében. Letördelték a fiatal 8—10 éves fákat, a száraz galyat pedig, amelynek szedésére engedélyt kaptak, ott hagyják. Ezen segíteni kell.

Magoss György dr. tisztí főügyésznek az a véleménye ebben a kérdésben, hogy korlátozni kell a mindennapi galyszedést. Elég, ha hetenkint kétszer engedi meg a város a galyszedést és pedig kizárólag a vágási területen, ahol a munka folyik, hogy így ellenőrizni lehessen a száraz galyat szedőket.

A városi tanács teljes egészében elfogadta Magoss György dr. főügyész véleményét és annak megfelelően határozott: a galyszedést ezentúl csak hetenkint kétszer engedi meg, csakis a vágási területen. A galyszedőknek az erdő főkapuján kell bejárniok és távozniok, hogy ellenőrizhessék őket. Akit rajtaesínek, hogy nyers galyat akar kivinni, azt szigorúan megbüntetik és kitiltják az erdőből. A harmadrendű galyfa árát a főszámvevő előterjesztése alapján 5 koronában állapította meg a tanács. Végül hozzájárult a tanács ahoz, hogy e hét végén fölhívást bocsásson ki a főszámvevőség arra nézve, hogy akik megszerették a fautalványt, december végéig okvetlen szállítsák haza a raktárból a kiváltott fát.

Szó esett arról a szerződésről is, amelyet Horváth Jánossal kötött a város 1500 vagon tűzifa szállítására, de amely kvantumból Horváth még mindössze pár száz öl fát szállított be a város részére, mert nem kap vasuti kocsiakat. Naponta érkezik 2—3 vagon fa, de ilyen tempóban nem lesz beszállítva az egész mennyiség december 31-ig, ameddig a szerződés szól s akkor a vállalkozó kikerül az obligóból. Ezért megbizta a tanács Magoss György dr. főügyészt, hogy hozzon létre megállapodást a vállalkozóval a határidő kitolására vonatkozólag.

Minden külön értesítés helyett!

Mélyen lesújtva, igaz bánatba merülve, soha nem múló fájdalommal és örökös gyásszal szívünkben tudatjuk, hogy a legjobb, legodaadóbb feleség, legönfeláldozóbb anya, anya, anyós és nagyanya, legjobb leány és legkebvesebb testvér és sógorónő

Burger D. Józsefné

szül. Herskovits Fanny

folyó évi december 13-án, 41 éves korában, boldog házasságának 26. évében jobblétre szenderült.

Míg élt, csak családjáért élt, s most, hogy itthagyt, örök sötétségbe borította mindnyájunk szívét!

Utolsó útjára az izr. sirkertbe, f. évi december 14-én délután 2 órakor kísérik a Darabos-utca 15. sz. gyászszobából.

Burger D. József férje; Dezső, Margit, Lajos, Bözsi, Rózsi gyermekei; Keiner Armin veje; Keiner Gyurica unokája; özv. Herskovits Jakabné anyja; Herskovits Lajos bátyja; Teréz, Mariska, Malvin testvérei; Hochmann Rezső, Herskovits Adolf, Burger Mór, Schiffer Sámuel, Grünwald Armin sógorai; Herskovits Lajosné, Burger Morné, Schiffer Sámuelné, Grünwald Arminné sógoronő és az egész gyászoló család.

Debreczen, 1915. december hó 13-án.

HIREK

— Az erdélyi román szökevények javeszékélese. Bukarestből iriak: A „Libertatea” jelenti: A hadügyminiszter azon rendelkezése, amely szerint az összes, idegen államokból menekült és a romániai védelmet élvező egyének is besoroztatnak a román hadseregbe, a Bukarestben élő erdélyi és bukovinai renegátok között nagy kétségbeesést keltett. Először Mandrescu Simonnál gyűltek össze tanácskozássra. Egyesek közülök hajlandók volnának ugyan a román hadsereg lajstromába bevezettetni magukat, azonban hivatkozással kiképzetlen voltukra, azt kívánják, hogy a Vöröskereszthez osszák be őket. Azt hangoztatják, hogy ők végül is idegen alattvalók és nem gondolnak arra, hogy erőszakal egy más állam hadseregébe besoroztassák magukat. Egy renegátokból álló bizottság azután fölkereste a szökevények patronusát, Filipescut, akit megkértek, hogy intervención érdekükben a katonai szolgálat alól való felmentésük céljából, Filipescu ezt természetesen meg is ígérte, sőt kilátásba helyezte, hogy interpellálni is fog e célból a képviselőházban. — Azt tanácsolta a kétségbeesett renegátoknak, hogy nyugodjanak meg, mert ő maga is azon a nézeten van, hogy nem szabad őket azoknak az ügyeknek az intézésében megzavarni, amelyek miatt Romániába jöttek. (Vajjon micsoda ügyekről lehet szó?) A renegátok, akik ime cseberből vederbe estek, azóta is két tanácskozást tartottak már és most egy manifesztum kibocsátásán törik a fejüket. A céljukat azonban aligha fogják elérni. Elég sok borsot törtek már a Bratianu-kormány orra alá.

— Lelkészwálasztás. A szomszédos Monostorpályiban levő református egyház tagjai Szász Imre debreceni segédlelkéssal ma rendes lelkésziüké választották. A rokonszenves ifju lelkész választása őszinte örömet szerzett széleskörű ismeretségében.

— Kőbányát szerez a város. Aczél Géza városi főmérnök a tanács mai ülésén ismét fölújította azt a tervet, hogy a város igyekezzék kőbányát üzembe helyezni, hogy a burkoló kő szükségletét maga fedezhesse. — Körülbelül másfél évvel ezelőtt Debreczen, Szeged és Miskolc város már tárgyaltak abban a kérdésben, hogy közösen vásárolnak kőbányákat utcaburkoláshoz szükséges kő-szükségleteik fedezésére, de a háboru bekövetkezésével abba maradtak a tárgyalások. A tanács megbizta Tóth Emil dr. tanácsnokot, keresse elő az ügy iratait és intézzen kérdést a miskolci polgármesterhez, hogy milyen stádiumban van a kőbányák létesítésének ügye.

— Erna Morena az Urániában. Erna Morena játéka igazolja azt a felfogásunkat, hogy a vásznon igazán csak istenadta művész játéka érvényesül, mert csak egy nagy művész intelligenciája, kifejező arcjátéka tudja pótolni a beszéd hiányát. Ezt mind bravurosan mutatta be Erna Morena az „Ajtó mögött” című hatásos drámában a tegnapi est bementőn. Amit Erna Morena ebben a darabban produkál, az fölülmul minden kritikát. Az egész együttes pompás, de Erna Morena alakítása mégis kiragyoq belőle. Még csak ma van műsoron.

— Néhány napig tart csupán a Royal-Orfeum mostani műsora, melynek esténként kiemelkedő száma a Welston-párnak minden dicséretet fölülmuló attrakciója. A kitünő művészpár néhány napot tölt már csak Debreczenben, mert szerződésük máshova szólítja, de itt tartózkodásuk alatt minden este fellépnek és bemutatják attrakciójukat. A Royal-Orfeum új műsora e hó 16-án kezdődik, melyről röviden már annyit jelez az igazgatóság, hogy annak minden pontja szenzáció-számba megy. Bővebbet a napokban.

— Meghülés ellen valódi Thermos-palackok, 24 óráig melegen tartja az italt. Mentze Henrik újdonságok áruházában. Piac-u. 28.

— A szegényházi ápoltak karácsonya. A városi tanács, mint minden esztendőben, az idén is 100 koronát szavazott meg a városi szegényház ápoltságának karácsonyi megvendéglésére.

— A hajdunánási rablógyilkos a debreceni ügyészségen. A hajdunánási rendőrség befejezte a nyomozást *Glücklich* Herman büntügyében, aki — mint részletesen megírtuk — szombatra virradó éjszaka háromszor rálőtt *Frommer* Herman nánási kávéháztulajdonosra s elrabolta tőle 1600 korona készpénzt. A fiatalember, akinek atyja jómódu terménykereskedő Hajdunánáson s ennek üzletében volt alkalmazva, teljesen megtört a rettentő büncselekmény sulya alatt, *nem tagad*, de tettének nem tudja okát adni, csak kétségbeesetten vergődik a bizonyítékok sulya alatt. A büntügyben nyomozott a debreceni rendőrség is. Kihallgatták *Jakab* Lina debreceni leányt, akihez *Glücklich* Hermant gyöngéd vonzalom fűzte. Az volt a gyanu, hogy *Glücklich* talán a lánynak akart pénzt szerezni, *Jakab* Lina azonban azt vallotta, hogy *Glücklich*től nem kapott egy fillért sem. A hajdunánási rendőrség ma átadta *Glücklich* Hermant a debreceni kir. ügyészségnek. A mérénylet áldozatát, *Frommer* Herman hajdunánási kávéháztulajdonost a debreceni Láng-szannatóriumban ápolják. Állapota még mindig súlyos, de van remény arra, hogy fölépül.

— 12,700 korona szakértői díj. A városnak a Fried és Adorján csatornázó cég elleni pörében a járásbíró 12,700 korona szakértői díjat állapított meg. Ezt az összeget a város nagyon magasnak tartja. Magoss György dr. tiszti főügyész felfelvadást adott be a járásbíró végzése ellen.

— A galíciai menekültek visszatérése. A belügyminiszter értesítette a város polgármesterét, hogy december 1. óta folytatólag Galícia következő járásába térhet vissza az elmenekült lakosság: Jaslo, Cieszanov, Javorov, Rudki, Sambor, Drohobyc, Skole, Przemyslany Bohrodzany, az utóbbi járásba tartozó Solotvina község kivételével. Továbbá visszatérhetnek a következő járásokba: Bobjhere, Strij, Kalusz és Lemberg városába is. Az első hét járás a külső, Lemberg pedig a belső hadművelet területéhez tartozik. — A menekültek a szokásos kedvezményekre csak akkor tarthatnak igényt, ha legkésőbb december 21-ike előtt utaznak el régi lakhelyükre és 28-ig jelentkeznek a járási rendőrhatalóságnál.

— *Slemil*. Ma utolsó nap, hogy az *Apollo*-ban műsorra kerül a *Slemil* című 4 felvonásos életkép, melyben *Schildkraut* — a főszereplő — csodás művészetet produkál. A mindenképpen érdekes film-ujjdonság gyönyörű felvételeivel és mesteri rendezésével egy nagyobb szabású előadás élvezetét produkálja. Nagyon mulatságos a „Keresd az asszonyt!” című detektiv-komédia, mely ugyancsak ötletesen parodizálja a közkezdelt detektiv-históriákat és alaposan megnevetteti a közönséget. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

— Berlin—Budapest—Szabadka—Konstantinápoly. A *Lokalanzeiger* nyomán az összes magyarországi lapok közlik, hogy a legközelebbi időben a Berlin—Konstantinápoly között az expressz- és gyorsvonatok tizenhat hónapi szünetelés után újból megindulnak és hogy a két ellenkező irányból elindítandó első vonat egy időben indul el és Temesvárott találkozik, ahol ebből az alkalomból nagy ünnepség esz. A hír ilyen formájában nem felel meg a valóságnak. A Temesvárott lefolyt menetrendi konferencia — amelyről a sajtó beszámolt — megállapította, hogy a Konstantinápolyval való vasuti összeköttetés, amely a háború előtt Párisból indult ki, tekintettel arra, hogy Szerbiát a központi hatalmak megszállták, újból helyreállítandó, még pedig úgy, hogy a keletre induló vonatok kiindulási helye Berlin lesz. Ezek a vonatok Magyarországon a budapest—szabadka—zimonyi

utvonalon át fognak haladni s természetesen leg nem érinthetik Temesvárt. Temesvárról ezek a vonatok ugyanis csak Bázsiáig haladhatnak, Bázsiáson azonban nincsen vasuti hid, Szerbiában pedig hiányzik e vasutvonal folytatása. A téves hír valószínűleg úgy került a berlini és ezekből a budapesti lapokba, hogy a menetrendi konferenciának Temesvárott való lefolyását az illető lapok a keleti vonatoknak Temesváron való áthaladásával hozták kapcsolatba.

— Európa tragédiája. Ritka érdekes és aktuális előadások lesz az *Uranusban* ma kedden, szerdán és csütörtökön 6 és fél 9 órai kezdettel. *Király Pál* neves fővárosi író bemutatja az egész háború történetét chronologikus sorrendben, mindazokkal a hazafias eseményekkel, melyek Magyarország jövődjét megteremtették. A magas irodalmi színvonalon álló előadást gyönyörű harctéri mozgóképek kísérik.

— Hősi halált halt lengyel ifjak hamvainak megáldása. A múlt év októberében, amikor Nagybányáról is menekültek az emberek, csaknem az utolsó órában érkeztek meg Nagybányára a lengyel légionáriusok, akik a határban itt-ott felbukkanó orosz hordákat visszaverték, illetve leverték. A Nagybányával határos Krácsfaluban is portyáztak az oroszok. A lengyel ifjak leteperték a hét tagból álló kovácsapatot és ugyanezen alkalommal három lengyel ifju a krácsfalui határban hősi halált halt. Ez ifjak nemes porainak megáldása végett — mint nekünk Nagybányáról írják — *Bandurszky* lebergi püspök e hó folyamán Nagybányára érkezik. Nagybánya város kegyele a sirt egyelőre kereszttel jelölte meg. A főpáztort meleg szeretettel készül fogadni Nagybánya közönsége.

— Karácsonyfa, karácsonyi album, karácsonyi képes- és meséskönyvek *Antalfynál* kaphatók, *Szent Anna*-u. 13.

— *Royal-étterem* elfogad napi és havi abonómákat.

— Kitiűő minőségű kerti fajtörök nagyobb mennyiségben hektoliterenkint is jutányos áron kaphatók. Tudakozódhatni a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banknál. *Szent Anna*-utca.

— *Royal-étterem* elfogad napi és havi abonómákat.

**Petroleum,
NYERSOLAJ,
Gépolaj,
HENGEROLAJ,
Gépszir**
jutányos árban
kapható
Polacsek Fülöp és Fia
cégnél
Nyirbátor.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Fajalma
30 fillértől 80 fillérig kapható Piac-utca 43. sz. alatt, a hátulsó keresztépületben. — Vízszinteladónak árengedmény.

Elhasznált
manilla zsineget, (kéveköttő, arató gépek munkája után visszamaradt zsineget) vásárolk kiló és mázsa számra *Ráhrner Sándor* Piac-u. 43.

Eladó
kedvező fizetési feltételek mellett a *Csapó*-utca 23. számú ház, mely az új rendőrpalotához vezető új utcára átjáró. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjában, *Kossuth*-u. 17.

Késes-utca 49.
Erzsébet-utca 67. számú átjáró ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, *Kossuth*-utca 17.

Kapcsolódulak
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Kiadó
Szerecsenek és vadászok!
A *Kossuth*- és *Piac*-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsári vendéglő és szerezárnok 2. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Elő Takarékpénztárhoz.

Fajalma
nagyban és kicsinyben 30 fillér 1 kg., tört alma 10 fillér 1 kg. Kapható *Hatvan*-utca 22. sz.

A katona királyára,

ezer és ezer ember pedig

a PALMA

amerikai háziszerecsenek. A *Palma* nem hiányozhatik egyetlen háztól sem.

Kapható mindenütt és a gyártási telepén

Dr. Szelényi Árpád
„*Rossuth*”
gyógyszertárában,
Debreczen.

SUNOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

NŐI DIVATKELMÉK
SELYMEK — BÁRSONYOK
FLANELLEK — VELEZEK
Óriási választékban!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Kérje mindenütt az élismeret legjobb

TUNGSRAM-LÁMPÁT.

Gyártja: Az Egyesült Izzólampa és Villamossági r.-t. Ujpest.

3000 alkalmazott.